

3. Найден О. С. Орнамент українського народного розпису: витoki, традиції, еволюція. Київ : Наукова думка, 1989. 130 с.

4. Смолій Ю. О. Хатне малювання Петриківки другої половини XIX – першої половини XX століття (витoki, еволюція, художні особливості) : Дис. канд. мистецтвознав.: 17.00.06 ; Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2011. 183 с.

5. Станкевич М. Семіотика та семантика візуальної мови народного мистецтва. *Мистецтвознавство* : зб. наук. пр. Львів, 2007. Ч. 2. С. 9–20.

РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ХУДОЖНИКА РОЗМАЛЮВАННЯ ПО ДЕРЕВУ ЗАСОБАМИ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ

Буряк А. О., Бабенко І. В.
(Полтава, Україна)

Основою модернізації сучасної професійно-технічної освіти є компетентнісний підхід, спрямований на вдосконалення професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників мистецьких професій. У цьому підході «закладається ідеологія мистецької освіти, основою якої є сучасні вимоги до ринку праці, зміна соціального замовлення на рівень готовності випускника до виконання основних виробничих функцій та можливість самореалізації особистості через професійну діяльність» [3, с. 11]. Отже, актуальність запровадження компетентнісного підходу саме до мистецької освіти зумовлена потребами суспільства, котре вимагає підготовки якісного високопрофесійного кваліфікованого робітника, здатного максимально реалізувати себе у професійній діяльності, адаптуватися до швидкозмінних умов, планувати власне професійне зростання, бути мобільним.

У вітчизняній та зарубіжній науці проблемами професійної компетентності, зокрема, опікуються С. Гончаренко, Н. Ничкало (визначення поняття «компетентність»), А. Ангеловський, В. Байденко, І. Зимня, Л. Оружа, В. Петрук, Дж. Равен, С. Шишов, В. Ягупов (розуміння змісту поняття «професійна компетентність» та визначення основних видів професійної компетентності). Формування професійної компетентності майбутніх фахівців художніх спеціальностей розглянуто у працях І. Безиної, А. Деревицької, Н. Долгих, Н. Комашко, Л. Масол, Н. Стеніної, В. Шакірової та інших науковців. Проте проблема формування професійної компетентності майбутніх художників декоративного розпису не знайшла належного висвітлення у наукових працях.

Важливим завданням освітнього процесу для майбутніх художників розмалювання по дереву, є їхній особистісно-творчий розвиток та набуття професійної компетентності. Та не можна навчитися

створювати власний почерк, не спираючись на досвід «малювальниць». Першими петриківськими чарівницями називали Т. Я. Пату, Н. А. Білокінь, І. У. Пилипенко. Три чудові майстрині, три яскраві творчі індивідуальності і три напрямки у розвитку традицій декоративного розпису. Неабияку роль у становленні майбутніх майстринь відіграла школа декоративного малюнка. Головним педагогом, наставником на довгі роки стала Тетяна Пата.

Саме в цьому середовищі у повоєнний час сформувався тип народного майстра – професійного художника, у творчості якого традиційні прийоми й сучасне мислення дали несподівані цікаві плоди [2, с. 24]. З блискучої плеяди учнів Тетяни Пати найбільш послідовними у збагаченні традицій Петриківського розпису, новаторами по духу й широті творчих інтересів стали Федір Панко, Василь Соколенко. Завдяки організаторським здібностям Федора Панка у 1958 році він об'єднує окремих майстрів у цех підлакового розпису при промисловій артілі вишивальниць «Вільна селянка», поступово реорганізовується у фабрику художніх виробів «Дружба». До недавнього часу Федір Панко залишався незмінним керівником творчої лабораторії. Вже на початку 70-х років фабрику очолює Василь Соколенко. У числі заслуг майстра – відкриття Музею історії декоративного розпису, де ним зібрані чудові зразки мистецтва, як старійшин.

Нині розвивають художньо-творчу компетентність засобами Петриківського розпису чудові майстри, професіонали своєї справи, кваліфіковані викладачі Професійно-технічного училища № 79 у смт Петриківка, Дніпровського району Дніпропетровської області. У художній майстерні закладу освіти і проходить виробниче навчання професії «Художник розмалювання по дереву». В творчій атмосфері куються кваліфіковані робітники, які продовжують з покоління в покоління передавати скарб знань художнього Петриківського розпису.

За весь час навчання професія «Художник розмалювання по дереву» Професійно-технічне училище випустило 1180 кваліфікованих робітників, 10% яких отримали свідоцтва з відзнакою. Зараз навчається 67 здобувачів освіти професії «Художник розмалювання по дереву». Послідовники і учні Василя Соколенка педагоги і майстри Професійно-технічного училища № 79, а саме: Горбуля Людмила Миколаївна – Заслужений майстер народної творчості, художник I класу, Дарадан Ольга Іванівна – художник, майстер, член спілки «Народні майстри України», Байрак Зорина Миколаївна – художник, майстер, і голова методичної комісії зі спеціальності «Художник розмалювання по дереву», Пікуш Юлія Вікторівна – художник, майстер, Дмитрюк Іван Васильович – викладач спецдисциплін, Олійник Валентина Миколаївна – викладач вищої категорії, майстер народної творчості.

На уроках теоретичного і виробничого навчання відбувається розвиток художньо-творчої компетенції, популяризації, доступ і безбар'єрність елементів нематеріальної спадщини.

Отже, художньо-творча компетентність є важливим складником професії «Художник розмалювання по дереву». Це зумовлене тим, що творча професія майбутніх кваліфікованих робітників потребує відповідних знань, умінь, навичок і компетенцій з композиції, креативного вирішення професійних завдань і набуття художньо-творчого досвіду. Умовою розвитку художньо-творчої компетентності майбутніх художників розмалювання по дереву є теоретичне й практичне оволодіння засобами гармонізації художньої форми, що дозволяє компетентно використовувати такі засоби в реалізації творчого задуму, й сприяють появі цікавих, різноманітних високохудожніх творів народного мистецтва засобами Петриківського розпису. Виконуючи практичні завдання, здобувачі професійно-технічної освіти поглиблюють свої знання з композиції у сфері художнього формоутворення, напрацьовують уміння та навички, використання засобів гармонізації художньої форми, набувають досвіду складати й пов'язувати частини твору в гармонійну цілісність.

Список використаних джерел:

1. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. К. : Знання-прес, 2006. 228 с.
2. Альбом репродукцій із фондів Дніпропетровського художнього та історичного музеїв. Серія «Пізнавай і люби свій край» заснована у 196 році. Упоряд.-редакційна колегія. Дніпропетровськ : ВАТ «Дніпрокнига», 2001. 216 с.
3. Щолокова О. П. Філософські засади мистецької освіти. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14: *Теорія і методика мистецької освіти* : Збірник. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. Вип. 7 (9). С. 9–13.

АСПЕКТИ ДІЛОВОГО СПІКЛУВАННЯ ПРОЄКТНИХ МЕНЕДЖЕРІВ

Вахруцова О. Р.
(Полтава, Україна)

Науковий керівник: Школяр Сергій Петрович – кандидат технічних наук, доцент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Рівень ділового спілкування проєктних менеджерів, відчуття ними реальних викликів сьогодення, розуміння їх на рівні понятійного апарату при боротьбі концептуальних принципів тих чи інших теоретичних моделей світових шкіл менеджменту, висувають